

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Lenkou Oulíkovou ve věci

žalobkyně: **J. K.,**
bytem X,

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,**
sídlem Křížová 1292/25, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 1. 2023, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah napadeného rozhodnutí

1. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) se žalobkyně domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž žalovaná zamítla její námitky a potvrdila své předchozí rozhodnutí ze dne 19. 12. 2022, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná na základě rozhodnutí Ministra práce a sociálních věcí ze dne 19. 10. 2022, č. j. MPSV-2022/145275-711/13 (dále též „rozhodnutí ministra“), zamítla zvýšení starobního důchodu podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

2. Žalobkyně v žalobě namítá, že jí nebyla správně započítána doba pojištění. Uvádí, že se v době od 18. 10. 1981 do 22. 3. 1990 starala o svou matku, započtena jí však byla pouze doba 4 měsíců. Poukázala na to, že její matka byla poživatelkou příspěvku pro částečnou bezmocnost, což bylo potvrzeno okresní posudkovou komisí sociálního zabezpečení v roce 1989. V době posledních pěti let vyžadovala soustavnou ošetrovatelskou péči, kterou jí žalobkyně poskytovala ve společné domácnosti. Potvrzení o péči vydal i dřívější okresní národní výbor. Žalobkyně uvádí, že v roce 1984 ukončila pracovní poměr a věnovala se matce 24 hodin denně. Mladší dceři žalobkyně bylo v době úmrtí matky žalobkyně X let, žalobkyně proto již nepobírala mateřský příspěvek. Žalobkyně též uvádí, že jí nebylo k důchodu připočteno ani výchovné ve výši 1 000 Kč. Dále poukazuje na to, že od ledna 2020 celodenně pečuje o manžela, který je nemocný a pobírá příspěvek na péči z důvodu závislosti III. stupně.
3. V podání ze dne 27. 2. 2023 žalobkyně zopakovala, že od 18. 10. 1981 do 22. 3. 1990 pečovala o matku, která pobírala částečnou bezmocnost. K tomu odkázala na připojené rozhodnutí úřadu důchodového zabezpečení ze dne 2. 5. 1989 (dále též „rozhodnutí ze dne 2. 5. 1989“). Poukázala na to, že v připojeném výměnném listu – poukazu ze dne 29. 6. 1990 obvodní lékař MUDr. D. potvrdil, že matka žalobkyně vyžadovala soustavnou ošetrovatelskou péči.
4. Žalovaná navrhla žalobu zamítnout. Ve vyjádření k žalobě konstatovala, že rozhodnutím ze dne 5. 12. 2019, č. j. X (dále též „rozhodnutí ze dne 5. 12. 2019“), přiznala žalobkyni s účinností od 16. 1. 2020 starobní důchod podle § 29 odst. 2 písm. f) zákona o důchodovém pojištění. Uvedla, že žalobkyně opakovaně od roku 2011 žádala o zhodnocení doby péče o matku A. K. od 18. 10. 1981 do 22. 3. 1990. Součástí správního spisu je několik lékařských potvrzení, jimiž se žalobkyně v minulosti snažila doložit, že pečovala o bezmocnou matku. Z elektronické dokumentace žalovaná zjistila, že matka žalobkyně byla ke dni úmrtí poživatelkou starobního a vdovského důchodu zvýšeného o částečnou bezmocnost, která byla vyplácena ve výši 200 Kč. Jelikož žalobkyně neprokázala péči o osobu převážně nebo úplně bezmocnou, nebylo možné opakovaným žádostem vyhovět. Ministr práce a sociálních věcí rozhodnutím ze dne 19. 10. 2022, č. j. MPSV-2022/145275-711/13, částečně vyhověl žádosti žalobkyně o odstranění tvrdosti a uložil žalované zhodnotit dobu péče o převážně bezmocnou matku od 1. 12. 1989 do 22. 3. 1990. V odůvodnění bylo uvedeno, že zdravotní stav matky žalobkyně se postupně zhoršoval. V roce 1988 byla matka žalobkyně uznána částečně bezmocnou. Z důvodu častějších záchvatů, pádů a zhoršení mnestických funkcí s potřebou dohledu mohl její stav odpovídat převážně bezmocnosti od prosince 1989. V nehodnocení další požadované doby tvrdost zákona shledána nebyla. Dodatečným zápočtem 112 dnů doby pojištění od 1. 12. 1989 do 22. 3. 1990 žalobkyně získala celkem 24 roků a 57 dnů doby pojištění, po zkrácení náhradní doby pojištění na 80 % získala 22 roků a 276 dnů doby pojištění. Tento zápočet byl proto bez vlivu na rozhodnutí ze dne 5. 12. 2019, neboť žalobkyně nezískala další celý rok doby pojištění. Žalovaná na základě rozhodnutí ministra tedy žádost žalobkyně o zvýšení starobního důchodu zamítla. K námitce ohledně péče o manžela žalovaná odkázala na napadené rozhodnutí.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

5. Krajský soud v Praze na základě včas podané a přípustné žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud o žalobě rozhodl bez nařízení jednání, neboť

účastnice na výzvu soudu nesdělily s tímto postupem nesouhlas, tudíž se má za to, že s ním souhlasí (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Podstatný obsahu správního spisu

6. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobkyně opakovaně od roku 2011 podávala žádosti o přiznání starobního důchodu. Žalovaná tyto žádosti vždy zamítla s odůvodněním, že žalobkyně nesplňuje potřebnou dobu pojištění, přičemž neuznala jako náhradní dobu pojištění dobu péče o matku žalobkyně A. K.. V roce 2011 žalobkyně přiložila k žádosti o starobní důchod čestné prohlášení, v němž uvedla, že o svoji matku celodenně pečovala od 18. 10. 1981 do 8. 10. 1990, přičemž její matka pobírala příspěvek k důchodu pro úplnou bezmocnost, a potvrzení lékaře MUDr. P. B. ze dne 29. 9. 2011 o tom, že žalobkyně pečovala o svoji matku od 18. 10. 1981 do 8. 10. 1990 (přičemž však A. K. zemřela již dne X). Žalovaná na předložení těchto podkladů reagovala tak, že nejsou dostačující k prokázání tvrzení žalobkyně, a vyzvala ji, aby předložila rozhodnutí o bezmocnosti nebo posudek posudkové komise o tom, že zemřelá matka byla uznána převážně nebo úplně bezmocnou, protože podle evidence žalované byla zemřelá poživatelkou příspěvku pouze pro částečnou bezmocnost. Žalobkyně však požadované doklady nepředložila. Od té doby se z důkazního hlediska – i přes opakované žádosti žalobkyně o přiznání starobního důchodu a dokládání obdobných lékařských zpráv od dalších lékařů (MUDr. A. D. a MUDr. V. Z.) – v zásadě nic nezměnilo.
7. Rozhodnutím ze dne 10. 3. 2017, č. j. X, byl žalobkyni přeměněn invalidní důchod pro invaliditu II. stupně podle § 61a zákona o důchodovém pojištění na důchod starobní, a to s účinností od 22. 3. 2017. Žalobkyně se i poté opakovaně neúspěšně domáhala přiznání starobního důchodu podle § 29 zákona o důchodovém pojištění, resp. invalidního důchodu pro invaliditu III. stupně.
8. Žalobkyni byl přiznán starobní důchod podle § 29 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění na základě rozhodnutí žalované ze dne 5. 12. 2019, neboť žalobkyni vznikl ode dne 16. 1. 2020 nárok na starobní důchod z důvodu dosažení důchodového věku muže shodného ročníku narození zvýšeného o 5 let.
9. Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 28. 7. 2020, č. j. 42 Ad 9/2019-44 (dále jen „rozsudek č. j. 42 Ad 9/2019-44“), zamítl žaloby, jimiž se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 31. 1. 2019, č. j. X, a ze dne 30. 10. 2019, č. j. X, kterými byly předchozí žádosti žalobkyně o přiznání starobního důchodu zamítnuty, neboť celková sporná doba péče o matku by ani v případě započtení v celém rozsahu nepostačovala ke vzniku nároku na důchod dle § 29 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Krajský soud v Praze vyšel z toho, že předmětem opakovaných žádostí a následných sporů mezi účastníky řízení o přiznání starobního důchodu bylo žalobkyní požadované uznání péče o matku v období od 18. 10. 1981 do její smrti dne 22. 3. 1990. Ze správního spisu dovodil, že v uvedeném období má žalobkyně uznány náhradní doby pojištění od 18. 10. 1981 do 16. 10. 1982 a od 9. 7. 1984 do 8. 7. 1988 z důvodu péče o děti. Bylo tedy sporné pouze období od 17. 10. 1982 do 8. 7. 1984 a od 9. 7. 1988 do 22. 3. 1990, dohromady 3 roky a 156 dnů. Soud dospěl k závěru, že žalobkyni by nevznikl nárok na starobní důchod ani v případě, že by žalovaná akceptovala celou dobu žalobkyní tvrzené péče o matku. Z tohoto důvodu nemohlo mít vliv na zákonnost rozhodnutí žalované, že nezohlednila, že otázkou stupně bezmocnosti matky se zabýval již Vrchní soud v Praze v rozsudku ze dne 25. 6. 1993, sp. zn. 2 Cao 87/93, a to ve věci žaloby žalobkyně proti rozhodnutí žalované o nepřiznání invalidního důchodu.

Vrchní soud v Praze nechal z důvodu posouzení nároku na invalidní důchod žalobkyně zpracovat doplňující posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky s pracovištěm v Praze (dále jen „posudková komise MPSV“). Ta v posudku ze dne 26. 6. 1992 dospěla k závěru, že na základě dostupné zdravotnické dokumentace je možné započítat žalobkyni péči o převážně bezmocnou osobu maximálně od 1. 12. 1989, neboť A. K. byla částečně bezmocná od října 1988 a převážně bezmocná nejdříve od 1. 12. 1989 do 22. 3. 1990).

10. Podáním ze dne 20. 7. 2020 žalobkyně znovu požádala o započtení doby péče o matku s tím, že o ni pečovala od 18. 10. 1981 do 20. 3. 1990, přičemž matka v té době pobírala částečnou bezmocnost. Na podkladě toho byla s žalobkyní u Okresní správy sociálního zabezpečení Příbram sepsána žádost o přiznání starobního důchodu od vzniku nároku. Žalobkyně předložila rozhodnutí ze dne 2. 5. 1989, podle něhož bylo matce žalobkyně přiznáno od 1. 10. 1988 zvýšení důchodu pro bezmocnost o 200 Kčs podle § 70 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení (dále jen „zákon č. 100/1988 Sb.“), neboť podle posudku posudkové komise sociálního zabezpečení ONV Příbram odpovídal její stav částečné bezmocnosti.
11. Rozhodnutím ze dne 20. 8. 2020, č. j. X, byla žádost žalobkyně zamítnuta. Žalovaná mimo jiné konstatovala, že k době pojištění od 17. 10. 1982 do 8. 7. 1984 a od 9. 7. 1988 do 20. 3. 1990, která není uvedena na osobním listě důchodového pojištění, nemohlo být přihlédnuto, neboť nebylo prokázáno, že matka žalobkyně byla osobou převážně nebo úplně bezmocnou.
12. Žalobkyně v námitkách nesouhlasila s neuznáním doby péče o matku a doplnila, že od ledna 2020 pečuje o manžela, který je invalidním ve třetím stupni invalidity. K námitkám znovu předložila rozhodnutí ze dne 2. 5. 1989 a zprávu MUDr. A. D.
13. O námitkách rozhodla žalovaná rozhodnutím ze dne 16. 10. 2020, č. j. X. V odůvodnění konstatovala, že veškerá doložená doba pojištění byla zhodnocena v osobním listu ze dne 20. 8. 2020, který byl přílohou prvostupňového rozhodnutí. Uvedla, že žalobkyně žádala o uznání doby péče o matku za období od roku 1981 do roku 1990 opakovaně. Zdůraznila, že aby bylo možné podle tehdy platné právní úpravy zhodnotit dobu péče o matku jako náhradní dobu pojištění, bylo nutné prokázat, že se jednalo o převážnou nebo úplnou bezmocnost opečovávané osoby. Podle evidence žalované se však jednalo pouze o částečnou bezmocnost, a proto nelze tuto dobu hodnotit jako náhradní dobu pojištění. To potvrdily i rozsudky soudů, naposledy rozsudek č. j. 42 Ad 9/2019-44. Žalovaná konstatovala, že žalobkyně ke dni podání žádosti o starobní důchod získala pouze 22 roků a 165 dnů doby pojištění. Podle § 29 odst. 1 písm. c) zákona o důchodovém pojištění by musela získat dobu pojištění 27 roků, což nesplnila. Dále uvedla, že žalobkyni byl rozhodnutím ze dne 5. 12. 2019 přiznán starobní důchod s účinností od 16. 1. 2020, neboť splnila podmínky uvedené v § 29 odst. 2 písm. f) citovaného zákona.
14. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu, kterou Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 4. 3. 2022, č. j. 46 Ad 22/2020-39 (dále jen „rozsudek č. j. 46 Ad 22/2020-39“), zamítl jako nedůvodnou. Poukázal na závěry rozsudku č. j. 42 Ad 9/2019-44, v němž se soud otázkou započtení období péče žalobkyně o matku v období od 18. 10. 1981 do 22. 3. 1990 jako náhradní doby pojištění zabýval. Jelikož žalobkyně k prokázání svých tvrzení nepředložila a neoznačila žádné nové důkazy týkající se doby péče o matku a stupně její bezmocnosti, soud neshledal důvodu se od závěrů v něm vyslovených odchýlit.

15. Žalobkyně žádostí ze dne 28. 6. 2019 doručenou Ministerstvu práce a sociálních věcí dne 2. 7. 2019 požádala o odstranění tvrdosti zákona. Uvedla, že se několik let snaží prokázat péči o bezmocnou matku, nedaří se jí však obstarat potřebné dokumenty. Neprokázala proto potřebnou dobu pojištění. V podání ze dne 4. 11. 2020 žalobkyně znovu požádala o odstranění tvrdosti a uznání doby péče o matku s tím, že se starala o vážně nemocnou matku od roku 1985 až do její smrti. Doplnila, že v současné době pečuje o manžela, který pobírá příspěvek na péči pro III. stupeň závislosti. Žalobkyně poté podáními ze dne 30. 3. 2021 a 17. 3. 2022 opakovaně žádala, aby bylo rozhodnuto o žádosti o odstranění tvrdosti.
16. Ministr práce a sociálních věcí rozhodnutím ze dne 19. 10. 2022, č. j. MPSV-2022/145275-711/13, částečně vyhověl žádosti žalobkyně o odstranění tvrdosti, která se měla vyskytnout při provádění důchodového pojištění aplikací § 13 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, v souvislosti s § 11 odst. 1 písm. k) zákona č. 121/1975 Sb., ve znění účinném do 30. 9. 1988, a v souvislosti s § 9 odst. 1 písm. k) zákona č. 100/1988 Sb. Za tvrdost považoval nehodnocení doby od 1. 12. 1989 do 22. 3. 1990 jako doby péče o matku pro nárok a výši starobního důchodu. Uložil žalované, aby na základě rozhodnutí o odstranění tvrdosti dodatečně žalobkyni rozhodnutím zhodnotila pro důchodové účely výše uvedenou dobu jako dobu péče, a to s finanční účinností od 17. 8. 2022. Dále uvedl, že v nehodnocení doby od roku 1985 do 30. 1. 1989 (zjevně míněno 30. 11. 1989) jako doby péče tvrdost neshledal.
17. Na základě rozhodnutí ministra vydala žalovaná prvostupňové rozhodnutí. Uvedla, že tímto rozhodnutím realizovala rozhodnutí ministra, na jehož základě byla žalobkyni započtena doba péče o matku v období od 1. 12. 1989 do 22. 3. 1990. Žalobkyně tak získala (po zkrácení náhradní doby pojištění) 22 roků a 276 dnů pojištění. Dodatečně provedený zápočet je však bez vlivu na rozhodnutí ze dne 5. 12. 2019 o přiznání starobního důchodu, neboť žalobkyně ani s dodatečně započtenou dobou péče nezískala další rok pojištění. Nedílnou součástí rozhodnutí byl osobní list důchodového pojištění, v němž byla započtena doba péče (vyloučená doba) od 1. 12. 1989 do 22. 3. 1990.
18. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně námitky. Namítla, že započítaná doba pojištění je nesprávná, neboť se o matku starala 5 let, ale byly jí započteny jen 4 měsíce. Dále uvedla, že od ledna 2020 se stará o manžela, který je nemocný a pobírá příspěvek na péči III. stupně.
19. O námitkách rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím. Konstatovala, že žalobkyni byla v souladu s rozhodnutím ministra dodatečně započtena doba pojištění, která je však bez vlivu na výši starobního důchodu, neboť žalobkyně tím nezískala další celý rok doby pojištění pro zvýšení procentní výměry starobního důchodu. Zápočet doby péče od 1. 12. 1989 do 22. 3. 1990 byl proveden v souladu s rozhodnutím ministra, kterým bylo částečně vyhověno žádosti žalobkyně o odstranění tvrdosti zákona. V nevyhodnocení ostatní doby jako doby péče nebyla tvrdost shledána, a tudíž nebude hodnocena ani tímto rozhodnutím. Žalovaná poukázala na to, že na odstranění tvrdosti zákona není právní nárok a bylo na zvážení ministra, zda žádosti žalobkyně vyhová. Žalovaná dobu pojištění z titulu péče o matku započítala v rozsahu určeném ministrem, přičemž další dobu péče o matku již započítat nelze. Ve vztahu k namítané péči o matku žalovaná též připomněla, že žalobkyně opakovaně od roku 2011 požadovala zhodnocení doby od 18. 10. 1981 jako doby péče. Tomuto požadavku nebylo možné vyhovět, neboť nebylo prokázáno, že by pečovala o osobu převážně nebo úplně závislou, což potvrdily i rozsudky Krajského soudu v Praze. K tvrzení ohledně péče o manžela žalovaná konstatovala, že žalobkyně je od 16. 1. 2020

poživatelkou starobního důchodu dle § 29 odst. 2 písm. f) zákona o důchodovém pojištění. Předtím byla poživatelkou starobního důchodu, který byl dle § 61a zákona o důchodovém pojištění transformován z invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně. Za této situace by při splnění dalších podmínek žalobkyni mohla být započtena jako doba pojištění doba péče o osobu závislou na pomoci jiné osoby ve stupni III za období od 1. 1. 2020 do 15. 1. 2020, tedy v rozsahu 15 dnů, avšak ani tento zápočet by neměl vliv na výši procentní výměry starobního důchodu, neboť by jím nebyl získán další rok pojištění. Žalovaná proto napadeným rozhodnutím námitky žalobkyně zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

20. Rozhodnutím ze dne 16. 3. 2023 žalovaná rozhodla podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění o zvýšení procentní výměry starobního důchodu od 22. 1. 2023 o částku zvýšení za dvě vychované děti ve výši 1 000 Kč. K tomu odkázala na čl. II body 1 a 4 zákona č. 323/2021 Sb. Konstatovala, že na základě žádosti žalované zjistila, že od splátky důchodu splatné v lednu 2023 nezvýšila procentní výměru za vychované děti, ač žalobkyni náleželo zvýšení za dvě děti. Rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 24. 3. 2023.

Posouzení žaloby soudem

21. Předně soud upozorňuje, že předmětem prvostupňového rozhodnutí, jež bylo potvrzeno napadeným rozhodnutím, bylo pouze na základě rozhodnutí ministra o odstranění tvrdosti zhodnotit pro důchodové účely dobu péče od 1. 12. 1989 do 22. 3. 1990. To žalovaná učinila. Dospěla však k závěru, že zhodnocení této doby nemá vliv na vznik nároku na důchod ani jeho výši, a neshledala proto důvod pro postup dle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění. Žalobkyně nenamítá, že by žalovaná pochybila, pokud jde o posouzení vlivu této doby péče na vznik nároku na důchod či jeho výši. Námitky žalobkyně se tedy mýlí s předmětem napadeného rozhodnutí. Jak správně upozornila žalovaná, na odstranění tvrdosti zákona není právní nárok a je na zvážení ministra, zda s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu žádosti vyhoví, či nikoli, přičemž rozhodnutí o žádosti o odstranění tvrdosti je vyloučeno ze soudního přezkumu [viz § 106 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“), srov. též např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2008, č. j. 6 Ads 35/2008-37, a ze dne 8. 11. 2018, č. j. 10 Ads 11/2018-50, dostupné na www.nssoud.cz, či usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 11. 2013, sp. zn. III. ÚS 1924/13]. Odstraňování tvrdosti zákona přísluší ministru práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb.), nikoli správním soudům (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2014 č. j. 6 Ads 92/2013-23, či ze dne 15. 10. 2015, č. j. 5 Ads 126/2015-47).
22. Soud dále uvádí, že otázkou započtení péče žalobkyně o matku v období od 18. 10. 1981 do 22. 3. 1990 jako náhradní doby pojištění se již opakovaně zabýval, naposledy v rozsudcích č. j. 42 Ad 9/2019-44 a č. j. 46 Ad 22/2020-39. Jelikož žalobkyně k prokázání svých tvrzení nepředložila a neoznačila žádné nové důkazy týkající se tvrzené doby péče o matku, zejména k prokázání stupně její bezmocnosti, soud neshledal důvodu se v nyní posuzované věci od závěrů vyslovených v předchozích rozsudcích odchýlit a plně na ně odkazuje.
23. Z evidenčního listu důchodového pojištění vyplývá, že žalovaná zohlednila jako náhradní doby pojištění období od 18. 10. 1981 do 16. 10. 1982 a od 9. 7. 1984 do 8. 7. 1988 z důvodu péče o děti, a dále byla na základě rozhodnutí ministra zohledněna doba péče o matku od 1. 12. 1989 do 22. 3. 1990. Při dodatečném zohlednění doby péče o matku v souladu s rozhodnutím ministra činila doba pojištění žalobkyně pro nárok a výši starobního důchodu 22 roků a 276 dnů pojištění oproti předchozím 22 roků a 164 dnům, které byly

zohledněny v rozhodnutí ze dne 5. 12. 2019. Z žalobkyní namítané doby péče o matku tak zůstalo nezohledněno období od 17. 10. 1982 do 8. 7. 1984 a od 9. 7. 1988 do 30. 11. 1989.

24. Podle § 29 odst. 1 písm. c) zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na starobní důchod, jestliže získal dobu pojištění nejméně 27 let a dosáhl důchodového věku v roce 2011.
25. Podle § 29 odst. 2 písm. f) zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na starobní důchod též, jestliže nesplnil podmínky podle odstavce 1 a získal dobu pojištění nejméně 20 let a dosáhl po roce 2013 věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození.
26. Podle § 29 odst. 5 zákona o důchodovém pojištění se do doby pojištění potřebné pro vznik nároku na starobní důchod podle odstavce 1 písm. b) až k) a odstavce 2 písm. b) až f) se náhradní doby pojištění, s výjimkou náhradních dob pojištění uvedených v § 5 odst. 2 písm. c), d) a h) a v § 102 odst. 5 a 6 a obdobných dob podle předpisů platných před 1. lednem 1996, započítávají pouze v rozsahu 80 %; počet dnů náhradních dob pojištění stanovený podle části věty před středníkem se přitom zaokrouhuje na celé dny směrem nahoru.
27. Podle § 33 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění výše procentní výměry starobního důchodu se stanoví procentní sazbou z výpočtového základu podle doby pojištění získané do vzniku nároku na tento důchod a podle doby pojištění získané po vzniku nároku na tento důchod. Do doby pojištění získané do 18 let věku a po vzniku nároku na starobní důchod se nezahrnují náhradní doby pojištění. Výše procentní výměry starobního důchodu činí nejméně 770 Kč měsíčně.
28. Podle § 34 odst. 1 zákona o důchodovém výše procentní výměry starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 29 odst. 1 až 3, činí za každý celý rok doby pojištění získané do vzniku nároku na tento důchod 1,5 % výpočtového základu měsíčně. Do doby pojištění se pro účely předchozí věty započítávají náhradní doby pojištění pouze v rozsahu 80 %, s výjimkou náhradních dob pojištění za dobu účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 2 písm. c), d) a h) a v § 102 odst. 5 a 6 a obdobných dob podle předpisů platných před 1. lednem 1996; počet dnů náhradních dob pojištění stanovený podle části věty před středníkem se přitom zaokrouhuje na celé dny směrem nahoru.
29. Podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění, zjistí-li se, že důchod byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, důchod se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží. Důchod nebo jeho zvýšení se přitom doplatí nejvýše pět let nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na důchod nebo jeho zvýšení; pro běh této lhůty platí § 55 odst. 2 věta druhá a třetí obdobně. Důchod nebo jeho zvýšení se však doplatí ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží, v případě, že důchod nebyl přiznán nebo byl vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, v důsledku nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení. Obdobně se postupuje, zjistí-li se, že se změnila skutečnosti rozhodné pro výši důchodu nebo pro nárok na jeho výplatu [§ 56 odst. 1 písm. e) zákona o důchodovém pojištění].
30. Podle § 13 odst. 2 věty první zákona o důchodovém pojištění za náhradní dobu pojištění se považují též náhradní doby získané před 1. lednem 1996 podle předpisů platných před tímto dnem a doba pobírání důchodu za výsluhu let. Zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 31. 5. 1992 (dále jen „zákon č. 100/1988 Sb.“), v § 9 odst.

1 písm. k) uznával – v případě, že trvalo zaměstnání aspoň rok – za náhradní dobu důchodového pojištění mj. dobu osobní péče o blízkou osobu, která byla převážně nebo úplně bezmocná a nebyla umístěna v ústavu sociální péče nebo v obdobném zdravotnickém zařízení, a to nejdříve od 1. ledna 1976. Do uvedeného ustanovení je převzata též shodná úprava obsažená v § 11 odst. 1 písm. k) zákona č. 121/1975 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 30. 9. 1988 (dále jen „zákon o sociálním zabezpečení z roku 1975“).

31. K tomu, aby mohla být žalobkyni uznána péče o matku jako náhradní doba pojištění, zákon vyžadoval prokázat nejen osobní péči o ni v domácnosti (tj. mimo zdravotnické zařízení) a trvání této péče, ale také převážnou nebo úplnou bezmocnost matky, včetně doby trvání stavu bezmocnosti. Jen za období, pro které bylo prokázáno naplnění všech zákonem vyžadovaných podmínek, může být žalobkyni započtena odpovídající náhradní doba pojištění. Bezmocnost pro účely § 70 zákona č. 100/1988 Sb. definoval § 36 vyhlášky č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 31. 12. 1992 (dále jen „vyhláška č. 149/1988 Sb.“). Podle tohoto ustanovení je částečně bezmocný důchodce, který potřebuje dlouhodobě pomoc jiné osoby při některých nezbytných životních úkonech, například při mytí, česání a oblékání. Za částečně bezmocného se vždy považuje občan prakticky nevidomý (odst. 1). Převážně bezmocný je důchodce, který potřebuje kromě pomoci uvedené v odstavci 1 pravidelnou pomoc jiné osoby při hlavních životních úkonech, například při chůzi a při výkonu fyziologické potřeby. Za převážně bezmocného se vždy považuje občan úplně nevidomý (odst. 2). Úplně bezmocný je důchodce, který zcela pozbyl schopnost sebeobsluhy, potřebuje soustavné ošetřování a je odkázán trvale na pomoc jiné osoby při všech životních úkonech (odst. 3). Obdobnou úpravu obsahoval i § 29 prováděcí vyhlášky č. 128/1975 Sb., provádějící § 47 zákona o sociálním zabezpečení z roku 1975.
32. Pro hodnocení doby péče o bezmocnou matku jako náhradní doby pojištění bylo proto klíčové posouzení, zda se v případě matky jednalo o převážnou (případně dokonce úplnou) bezmocnost ve smyslu shora citovaných ustanovení prováděcí vyhlášky, či nikoliv.
33. Žalovaná i Krajský soud v Praze se touto otázkou zabývaly ve svých předchozích rozhodnutích. Jak bylo výše uvedeno, je třeba zdůraznit, že prvostupňovým a napadeným rozhodnutím žalovaná rozhodovala pouze o vlivu doby péče dodatečně zohledněné na základě rozhodnutí ministra o odstranění tvrdosti, nikoli o žádosti žalobkyně o zvýšení důchodu či jeho přiznání od dřívějšího data. Žalobkyně v námitkách proti prvostupňovému rozhodnutí pouze namítla, že započítaná doba není správná, neboť se o matku starala 5 let, ale byly započítány jen 4 měsíce (žalobkyně ani netvrdila, že by matka byla v uvedeném období převážně nebo úplně bezmocnou a nepředložila žádné nové důkazy k prokázání takového tvrzení). K námitkám žalobkyně žalovaná s ohledem na předmět řízení správně uvedla, že zápočet období od 1. 12. 1989 do 22. 3. 1990 byl proveden v souladu s rozhodnutím ministra, kterým bylo částečně vyhověno žádosti žalobkyně o odstranění tvrdosti, která se měla vyskytnout při provádění důchodového pojištění. Vzhledem k tomu, že v nehodnocení ostatní doby jako doby péče nebyla tvrdost ministrem shledána, nemohla být tato doba pro účely důchodového pojištění zohledněna ani na základě rozhodnutí ministra. Žalovaná též připomněla, že žalobkyně se opakovaně od roku 2011 domáhala zohlednění doby péče o matku ode dne 18. 10. 1981, tuto dobu však nebylo možné hodnotit jako náhradní dobu pojištění, neboť nebylo prokázáno, že matka žalobkyně byla osobou převážně či úplně bezmocnou. K tomu žalovaná odkázala na předchozí rozsudky zdejšího soudu, zejména rozsudek č. j. 46 Ad 22/2020-39.

34. Jak uvedl zdejší soud již v rozsudku č. j. 46 Ad 22/2020-39, z žalobkyní opakovaně předkládaného rozhodnutí ze dne 2. 5. 1989 vyplývá, že její matce bylo na základě posudku posudkové komise sociálního zabezpečení ONV Příbram přiznáno zvýšení důchodu od 1. 10. 1988 pro částečnou (tedy nikoli převážnou či úplnou) bezmocnost, na což sama poukazuje v žalobě.
35. Dobu péče o osobu pouze částečně bezmocnou však nelze dle § 13 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění ve spojení s § 9 odst. 1 písm. k) zákona č. 100/1988 Sb. zohlednit jako náhradní dobu pojištění, přičemž ministr práce a sociálních věcí neshledal důvod pro odstranění tvrdosti ve vztahu k období před 1. 12. 1989. Soud v této souvislosti opakuje, že soudu nepřísluší rozhodovat o odstranění tvrdosti zákona. To mohl učinit pouze ministr práce a sociálních věcí, který však ve vztahu k období do 30. 11. 1989 pro takový postup důvody neshledal. Rozhodnutí ministra je ze soudního přezkumu vyloučeno (viz § 106 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.).
36. Se závěrem posudkové komise sociálního zabezpečení ONV Příbram o (pouze) částečné bezmocnosti matky žalobkyně koresponduje i rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 6. 1993, sp. zn. 2 Cao 87/93, protokol o jednání posudkové komise ze dne 26. 6. 1992 a doplňující posudek, které jsou součástí správního spisu.
37. Jak opakovaně konstatoval zdejší soud (viz rozsudky č. j. 42 Ad 9/2019-44 a č. j. 46 Ad 22/2020-39), ze správního spisu vyplývá, že stupeň bezmocnosti matky žalobkyně byl předmětem zkoumání posudkové komise MPSV v roce 1992, přičemž posudková komise měla v té době ještě k dispozici kompletní zdravotní dokumentaci matky žalobkyně, která byla následně zničena (viz strana 3 rozsudku zdejšího soudu ze dne 9. 3. 2015, č. j. 42 Ad 34/2013-63).
38. Vrchní soud v Praze se v rozsudku ze dne 25. 6. 1993, sp. zn. 2 Cao 87/93 (ve věci žaloby proti rozhodnutí žalované o nepřiznání invalidního důchodu) na stranách 3 a 5 zabýval i otázkou, zda matka žalobkyně byla převážně nebo úplně bezmocná, a to z důvodu posouzení nároku žalobkyně na invalidní důchod. Vrchní soud nechal tehdy vypracovat doplňující posudek posudkové komise MPSV ze dne 26. 6. 1992, v němž posudková komise dospěla k závěru, že na základě dostupné zdravotnické dokumentace byla matka žalobkyně převážně bezmocná až v období od prosince 1989 (od října 1988 byla pouze částečně bezmocná). Na základě tohoto posudku Vrchní soud v Praze dospěl k závěru, že dobu péče o matku lze hodnotit jako náhradní dobu pojištění až od prosince 1989. Z protokolu o jednání posudkové komise MPSV a doplňujícího posudku ze dne 26. 6. 1992 vyplývá, že zhoršení srdečního onemocnění matky žalobkyně v říjnu 1988 vyžadovalo fyzické šetření a pomoc druhé osoby při některých životních úkonech, což dle posudkové komise MPSV odpovídalo částečné bezmocnosti (matka žalobkyně byla uznána částečně bezmocnou dne 14. 4. 1989 se vznikem od října 1988). Posudková komise MPSV na základě zdravotní dokumentace a zprávy ošetřujícího lékaře konstatovala, že s ohledem na zhoršování projevů mozkové arteriosklerózy s častější frekvencí závratí a pády a zhoršením mnestických funkcí s potřebou soustavného dohledu mohl zdravotní stav matky žalobkyně odpovídat převážné bezmocnosti od prosince 1989. Posudková komise mimo jiné odmítla tvrzení, že se žalobkyně musela o matku starat několik let, neboť měla být údajně od zlomeniny pravé dolní končetiny zcela nepohyblivá. Dle posudkové komise takové tvrzení neodpovídalo skutečnosti, neboť ke zlomenině došlo dle dokumentace až dne 10. 3. 1990. Jak bylo odůvodněno již v rozsudku č. j. 42 Ad 9/2019-44, o věrohodnosti závěrů posudkové komise MPSV, z nichž vycházel výše uvedený rozsudek Vrchního soudu v Praze, v porovnání

s pozdějšími lékařskými zprávami předkládanými žalobkyní svědčí fakt, že jej posudková komise učinila v relativně krátké době od úmrtí matky na základě její zdravotní dokumentace, kterou měla v té době ještě k dispozici, a s výslovným zkoumáním jejího zdravotního stavu ve vztahu ke stupni bezmocnosti. Právě posudkové komise byly přitom odborně způsobilé k posouzení stupně bezmocnosti matky žalobkyně [srov. § 10 písm. b) bod 3 zákona č. 114/1988 Sb. ve znění do 30. 4. 1990, § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.].

39. Žalobkyně nad rámec rozhodnutí ze dne 2. 5. 1989, které plně koresponduje s výše uvedenými závěry posudkové komise MPSV, v žalobě poukázala pouze na lékařskou zprávu MUDr. A. D., kterou předkládala již v minulosti a k níž se zdejší opakovaně vyjádřil. V rozsudku č. j. 46 Ad 22/2020-39 konstatoval, že za situace, kdy dle posudků posudkových komisí ONV a MPSV, které byly k posouzení stupně bezmocnosti odborně způsobilé a měly v té době k dispozici zdravotní dokumentaci matky žalobkyně, vyplývá, že matka žalobkyně byla od 1. 10. 1988 pouze částečně bezmocnou a až od prosince 1989 převážně bezmocnou, nelze pouze na základě lakonické zprávy MUDr. A. D., v níž se uvádí, že matka žalobkyně pobírala příspěvek pro částečnou bezmocnost a dále se v ní pouze obecně konstatuje, že v posledních „asi pěti letech vyžadovala soustavnou péči, kterou jí poskytovala dcera K. J.“, učinit závěr, že matka žalobkyně byla ve sporném období převážně či úplně bezmocnou ve smyslu § 36 odst. 2 a 3 vyhlášky č. 149/1988 Sb. Tato zpráva navíc ani nikterak nespecifikovala zdravotní stav matky žalobkyně. Žalobkyně v žalobě zmínila potvrzení o péči vydané národním výborem, které ovšem blíže nespecifikovala, neoznačila je k důkazu a ani neuvedla, co z něj má přesně vyplývat. Soud opakuje, že k uznání doby péče jako náhradní doby pojištění nepostačuje prokázání péče, ale musí být prokázáno, že byla poskytována osobě převážně či úplně bezmocné. Jak bylo již uvedeno, z žalobkyní předloženého rozhodnutí ze dne 2. 5. 1989 vyplývá, že podle posudkové komise sociálního zabezpečení ONV Příbram zdravotní stav matky žalobkyně odpovídal od října 1988 (pouze) částečné bezmocnosti.
40. Žalobkyně neoznačila žádné nové důkazy, které by byly způsobilé zpochybnit závěr posudkové komise MPSV učiněný na podkladě tehdy dostupné zdravotní dokumentace, který koresponduje též s dřívějším posouzením posudkové komise ONV.
41. Soud dodává, že na listině s kopií zprávy MUDr. D., jež byla připojena k žalobě, se nachází též kopie zprávy praktického lékaře MUDr. P. B. ze dne 9. 1. 2012. Žalobkyně na ni v žalobě neodkázala, ani ji neoznačila k důkazu. Soud proto pouze pro úplnost uvádí, že i tato zpráva byla žalobkyní předložena již v dřívějších řízeních a zdejší soud se k ní vyjádřil například v rozsudku č. j. 42 Ad 9/2019-44. V něm poukázal mimo jiné na to, že se v této zprávě sice výslovně uvádí, že matka žalobkyně byla úplně bezmocná pro onemocnění univerzální aterosklerózou (D 440), zároveň v ní však bylo uvedeno, že doklady nelze dohledat, přičemž od téhož lékaře je ve spise založena zpráva ze dne 29. 9. 2011, v níž uvedl, že žalobkyně pečovala o svou matku od 18. 10. 1981 do 8. 10. 1990, tedy více než půl roku po jejím úmrtí. Tuto zprávu žalobkyně předložila spolu se svým čestným prohlášením z téhož dne, že o matku řádně celodenně pečovala od 18. 10. 1981 do 8. 10. 1990 a že matka pobírala příspěvek pro plnou bezmocnost, což je ovšem v rozporu s datem úmrtí matky i předloženým rozhodnutím o zvýšení důchodu pro (pouze) částečnou bezmocnost od 1. 10. 1988. Ve věci vedené pod sp. zn. 42 Ad 34/2013 nadto zdejší soud zjistil, že matka žalobkyně nikdy nebyla pacientkou MUDr. P. B., který proto nebyl schopen k jejímu zdravotnímu stavu sdělit žádné informace (viz rozsudek ze dne 9. 3. 2015, č. j. 42 Ad 34/2013-63). Lze dodat, že na kopii zprávy MUDr. B. je za údajem o úplné

bezmocnosti rukou vepsaná poznámka „dle žadatelky“. Soud nadto připomíná, že k hodnocení bezmocnosti není praktický lékař odborně způsobilý, neboť to přísluší především posudkovým lékařům, resp. posudkovým orgánům.

42. Lze tedy shrnout, že žalobkyně ve správním řízení ani v řízení před soudem nepředložila žádné nové důkazy k prokázání, že její matka byla v období od 18. 10. 1981 do listopadu 1989 převážně či úplně bezmocnou. K žalobě připojila pouze dříve předložené lékařské zprávy MUDr. A. D. a MUDr. P. B. a rozhodnutí ze dne 2. 5. 1989, k nimž se zdejší soud opakovaně vyjadřoval. Soud s ohledem na výše uvedené neshledal důvod se odchýlit od závěrů vyslovených v rozsudcích č. j. 42 Ad 9/2019-44 a č. j. 46 Ad 22/2020-39, na jejichž odůvodnění v podrobnostech odkazuje, z nichž vyplývá, že žalovaná nepochybila, když nepovažovala za náhradní dobu pojištění žalobkyně dobu péče o matku v době do 30. 11. 1989.
43. Žalobkyně dále v žalobě uvedla, že od ledna 2020 pečuje o manžela, který je osobou závislou na pomoci jiné osoby ve stupni III. Soud v této souvislosti znovu připomíná, že předmětem prvostupňového a napadeného rozhodnutí bylo promítnutí doby péče na základě rozhodnutí ministra, což žalovaná v souladu s rozhodnutím ministra učinila. Proti závěru žalované, že takto zohledněná doba nemohla mít vliv na vznik nároku na důchod ani jeho výši, žalobkyně nebrojí. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí vyjádřila též k námitce žalobkyně ohledně péče o manžela. Konstatovala, že ani započtení doby péče o manžela, která by mohla být započtena nejvýše v rozsahu 15 dnů, tedy za období před přiznáním nároku na starobní důchod dle § 29 odst. 2 písm. f) zákona o důchodovém pojištění, nemohlo mít vliv na výši důchodu (procentní výměry), neboť ani tím by žalobkyně nezískala další celý rok doby pojištění. Proti tomuto závěru žalobkyně v žalobě nikterak nebrojí. Žalobkyní namítaná péče o manžela by mohla mít vliv na závěr žalované pouze ve spojení s argumentací ohledně nezohledněné doby péče o matku, kterou však soud neshledal důvodnou.
44. Soud pro úplnost dodává, že období péče žalobkyně o manžela nemohlo mít v daném případě vliv na okamžik vzniku nároku na důchod ani jeho výši. Žalobkyni vznikl ke dni 16. 1. 2020 nárok na důchod dle § 29 odst. 2 písm. f) zákona o důchodovém pojištění (viz též bod 28 rozsudku č. j. 42 Ad 9/2019-44), který jí byl přiznán. Žalobkyni by ani při zohlednění doby péče o manžela nevznikl nárok na důchod podle § 29 odst. 1 písm. c) zákona o důchodovém pojištění před datem 16. 1. 2020. Péče o manžela nemohla mít vliv ani na splnění podmínek pro starobní důchod podle § 29 odst. 3 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, neboť do doby účasti na pojištění potřebné pro získání nároku na starobní důchod podle tohoto ustanovení se náhradní doby nezahrnují (v podrobnostech viz rozsudek č. j. 42 Ad 9/2019-44). Doba účasti na pojištění osoby, která pečuje o osobu závislou na pomoci jiné osoby ve stupni III (těžká závislost), dle § 5 odst. 2 písm. d) zákona o důchodovém pojištění je vyloučenou dobou podle § 16 odst. 4 věty druhé písm. e) zákona o důchodovém pojištění. Náhradní doba pojištění (§ 12 zákona o důchodovém pojištění) by mohla ovlivnit výši důchodu dle § 33 a § 34 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění v případě, že by tím doba pojištění žalobkyně dosáhla dalšího celého roku. Žalobkyně dle napadeného rozhodnutí dosáhla ke dni vzniku nároku na důchod 22 roků a 277 dnů, přičemž nad rámec námítky ohledně neuznání doby péče o matku, kterou soud neshledal důvodnou, neuvedla žádné skutečnosti, jimž by tento závěr zpochybnila. Jelikož žalobkyni vznikl nárok na starobní důchod dle § 29 odst. 2 písm. f) zákona o důchodovém pojištění dne 16. 1. 2020, mohla být doba péče o manžela z hlediska výše starobního důchodu započítána nanejvýš za období od

1. 1. 2020 do 15. 1. 2020, neboť náhradní doby pojištění získané po vzniku nároku na starobní důchod se nezapočítávají (§ 33 odst. 2 věta druhá a § 34 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění). Výše starobního důchodu byla žalobkyni stanovena za získání celých 22 roků doby pojištění. Jak uvedla žalovaná v napadeném rozhodnutí, započtení náhradní doby pojištění za dobu tvrzené péče o manžela v rozsahu 15 dnů nemohlo mít vliv na výši procentní výměry starobního důchodu, neboť žalobkyně by nedosáhla dalšího celého roku doby pojištění. Lze tedy souhlasit se žalovanou, že zohlednění tvrzené péče o manžela by nemohlo být důvodem pro zvýšení či dřívější přiznání starobního důchodu. Žalobkyně ostatně proti tomuto závěru žalované nebrojila, pouze uváděla, že pečovala o manžela a namítala, že jí měla být ve větším rozsahu zohledněna doba péče o matku. S ohledem na výše uvedené bylo nadbytečné se zabývat tím, zda byl manžel žalobkyně osobou závislou na pomoci jiné osoby ve stupni III (těžká závislost). Toliko na okraj soud poznamenává, že žalobkyně v řízení před soudem nepředložila ani neoznačila důkazy k prokázání svého tvrzení ohledně péče o manžela a stupně jeho závislosti.

45. Žalobkyně dále namítla, že jí nebylo k důchodu připočteno výchovné, ačkoli vychovala dvě děti. Je však třeba zopakovat, že předmětem tohoto řízení bylo zhodnocení doby péče o matku v rozsahu stanoveném rozhodnutím ministra pro účely důchodového pojištění. Napadené rozhodnutí proto nelze považovat za nezákonné z důvodu, že jím nebylo rozhodnuto o zvýšení starobního důchodu za vychované děti dle čl. II bodu 1 zákona č. 323/2021 Sb., podle něhož se starobní důchody přiznané ode dne, který spadá do období před 1. lednem 2023, zvýší o 500 Kč měsíčně za každé dítě, které pojištěnec vychoval, od splátky důchodu splatné v lednu 2023, jsou-li splněny podmínky stanovené v bodech 3 až 5; toto zvýšení náleží k procentní výměře starobního důchodu. Lze dodat, že při splnění podmínek čl. II bodu 4 zákona č. 323/2021 Sb., za nichž mělo dojít ke zvýšení starobního důchodu od 1. 1. 2023 za každé vychované dítě o 500 Kč dle čl. II bodu 1 zákona č. 323/2021 Sb. i bez žádosti, nebylo nutné vydávat o zvýšení písemné rozhodnutí (postačilo písemné oznámení) s tím, že ke zvýšení mělo dojít od splátky důchodu splatné v lednu 2023. V případě žalobkyně byl stanoven výplatní termín na 22. den v měsíci, tedy po vydání napadeného rozhodnutí. Nadto je třeba připomenout, že žalovaná, byť po vydání napadeného rozhodnutí, o zvýšení procentní výměry starobního důchodu žalobkyně o 1 000 Kč dle čl. II bodu 1 a 4 zákona č. 323/2021 Sb. za dvě vychované děti od 22. 1. 2023 rozhodla, a to rozhodnutím ze dne 16. 3. 2023, č. j. X. I pokud by tedy soud napadené rozhodnutí nyní zrušil (k čemuž důvod neshledal), žalované by poté nezbylo než námitky žalobkyně znovu zamítnout a potvrdit prvostupňové rozhodnutí, neboť o zvýšení starobního důchodu za dvě vychované děti již bylo rozhodnuto.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

46. Soud s ohledem na výše uvedené uzavírá, že neshledal žalobní body důvodnými a nezjistil ani žádné vady, k nimž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
47. Soud vycházel z obsahu správního spisu, který měl k dispozici a který není předmětem dokazování (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS). Součástí správního spisu bylo též předložené rozhodnutí ze dne 2. 5. 1989, zpráva MUDr. D. a žádost o odstranění tvrdosti zákona, které žalobkyně připojila k žalobě. K přiložené zprávě MUDr. B. se soud vyjádřil výše. Soud neprovedl důkaz žalobkyni k žalobě připojenou doporučenkou Úřadu práce České republiky – krajské

pobočky v Příbrami k přijetí žalobkyně jakožto uchazečky o zaměstnání, neboť se netýká předmětu tohoto sporu, a nemohlo být tedy pro posouzení věci relevantní.

48. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s., tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť nebyla v řízení úspěšná. Žalovaná nemá ve věcech důchodového pojištění právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 28. dubna 2023

Mgr. Lenka Oulíková, v. r.
soudkyně